

การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมและการใช้จ่ายของ นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชน

A COMPARISON STUDY OF SAVING AND SPENDING BEHAVIORS OF STUDENTS FROM GOVERNMENT,
RAJABHAT, AND PRIVATE UNIVERSITIES

วไลลักษณ์ เสรีตระกูล

อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

E-mail : wilailuk.s@bu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการออม ทักษะคติต่อการออมและการใช้จ่ายของนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร 455 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบไคสแควร์ และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนมีพฤติกรรมการออมไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนมีการออมมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีทัศนคติไม่สนใจเงินทอง และมีทัศนคติชอบการใช้จ่าย ในขณะที่นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนมีทัศนคติให้ความสำคัญกับเรื่องเงินและความร่ำรวย

คำสำคัญ : การออม การใช้จ่าย มหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเอกชน

ABSTRACT

This research aimed to compare saving behavior, attitude toward saving and spending behavior of students from government, Rajaphat and private universities. This was an exploratory study where a questionnaire was used to collect information from four hundred and fifty-five undergraduate students in Bangkok area. Chi-square tests and analysis of variance were employed to analyze the data. The findings revealed that students from government and private universities did not have different saving behavior, and had higher saving than those from Rajaphat university. Rajaphat university students had more indifference to money and had a positive attitude toward spending while students from private university had a positive attitude toward money and being rich.

KEYWORDS : Saving, Spending, Government University, Rajaphat University, Private University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามในหลายๆ ด้าน ทั้งการถดถอยทางเศรษฐกิจ การเสื่อมโทรมลงของทรัพยากรธรรมชาติ และความรุนแรงของภัยธรรมชาติ สถานการณ์เหล่านี้ทำให้การดำรงชีวิตยากลำบากมากขึ้น ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น อาหารและสินค้าต่างๆ มีราคาแพง แต่กระแสการโฆษณาสินค้ากลับยิ่งแข่งขันกันกระตุ้นให้วัยรุ่นไทยมีค่านิยมบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้น หากวัยรุ่นไม่ระมัดระวังในการใช้จ่าย อาจทำให้ประสบปัญหาทางการเงิน การเรียนรู้วิธีการใช้จ่ายอย่างประหยัด รู้จักการออมเงิน จะทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข นอกจากนั้นแล้วการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ วัยรุ่นในวันนี้จะเป็นกำลังหลักในการหาเลี้ยงทั้งผู้สูงอายุและเด็กที่ยังไม่สามารถเลี้ยงดูตัวเองได้ การปลูกฝังเยาวชนให้มีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการออมเป็นประเด็นที่มีความสำคัญ เพราะเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปทำงานแล้วจะสามารถจัดการกับรายได้ของตนเองได้ ทำให้ไม่มีปัญหาทางการเงิน นอกจากนั้นแล้วการออมส่วนบุคคลยังเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ เงินออมไม่เพียงแต่จะสร้างความมั่นคงส่วนบุคคลเท่านั้นแต่ยังช่วยลดการรั่วซึมเงินตราจากต่างประเทศที่นำมาลงทุนในโครงการต่างๆ ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวอย่างแข็งแกร่ง จึงควรมีการปลูกฝังให้เยาวชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการออม ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการใช้ชีวิต

ในประเทศไทย สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระดับปริญญา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ มหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชน แม้มหาวิทยาลัยราชภัฏจะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐด้วยเช่นกัน แต่ผู้วิจัยแยกมหาวิทยาลัยราชภัฏออกจากมหาวิทยาลัยรัฐแห่งอื่นๆ เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยที่ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และมีพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันทุกแห่ง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะสถาบันแต่ละประเภทมีบริบทของสถาบันแตกต่างกัน ทั้งในเรื่องสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการเข้าศึกษาก็แตกต่างกันด้วย ดังนั้น นักศึกษาที่เรียนในสถาบันการศึกษาต่างประเภทกันอาจมาจากครอบครัวที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่ต่างกัน และการได้มาเรียนอยู่ในสภาวะแวดล้อมของกลุ่มเพื่อนที่ต่างกันทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมต่างๆ

ตามกลุ่มเพื่อน เพื่อนมีอิทธิพลต่อนักศึกษา ทั้งในเรื่องของทัศนคติและพฤติกรรม ดังนั้นนักศึกษาที่เรียนอยู่ในสถาบันการศึกษาต่างประเภทกันอาจมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันและมีทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายที่แตกต่างกันด้วย การศึกษาวิจัยเพื่อทำความเข้าใจถึงความแตกต่างทางพฤติกรรมการออมและความแตกต่างทางทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายของนักศึกษาที่เรียนอยู่ในสถาบันการศึกษาต่างประเภทกัน จะช่วยขยายขอบเขตความรู้ความเข้าใจธรรมชาติที่แตกต่างกันของนักศึกษา ทำให้ทราบแนวทางในการสร้างพื้นฐานความรู้ทางการเงินให้กับนักศึกษาในสถาบันการศึกษาแต่ละประเภทได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนั้น ความรู้ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ยังเป็นประโยชน์ทางการตลาดในการสร้างความเข้าใจถึงพฤติกรรมการบริโภคที่ต่างกันของนักศึกษาด้วย

ทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ซึ่งเสนอโดย Alfred Bandura (1977) กล่าวถึง การเรียนรู้ของคนเราว่า บุคคลจะสังเกตการกระทำของผู้อื่นแล้วพยายามเลียนแบบพฤติกรรมนั้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางสังคม บุคคลสร้างพฤติกรรมและทัศนคติโดยการสังเกตจากบุคคลใกล้ชิดที่เป็นตัวแทนการขัดเกลาทางสังคม (socialization agents) ที่มีความสำคัญกับเขา ซึ่งได้แก่ พ่อแม่ สมาชิกในครอบครัว เพื่อน ตลอดจนสื่อสารมวลชน (Churchill & Moschis, 1979; Moschis & Moore, 1984; Valence, d'Astous, & Fourtier, 1988) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการอธิบายพฤติกรรมของบุคคลในหลายๆ เรื่อง รวมถึงพฤติกรรมการบริโภค พฤติกรรมการใช้จ่าย ตลอดจนพฤติกรรมการออม ส่วน Katona (1975) เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการออมที่เป็นการผสมผสานระหว่างแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์กับจิตวิทยาว่าการออมของคนเรานั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสองประการ คือ ความสามารถที่จะออมและความเต็มใจที่จะออม ความสามารถที่จะออมวัดได้จากรายได้ที่สามารถนำมาใช้จ่ายได้ ส่วนความเต็มใจที่จะออมวัดได้จากกรณีที่คนเรามีทัศนคติที่ดีต่อการออม

Friedline (2012) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของวัยรุ่น โดยการสังเคราะห์บทความวิจัยที่อยู่ในฐานข้อมูล

ทางวิชาการ เช่น EBSCO, ERIC, Ingenta connect และอื่นๆ เลือกเฉพาะงานวิจัยที่ศึกษาโดยใช้การออมเป็นตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรที่สามารถใช้ทำนายพฤติกรรมการออมของวัยรุ่นแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) คุณลักษณะของตัววัยรุ่นเอง เช่น เพศ อายุ ผลการเรียน รายรับที่ได้จากพ่อแม่ 2) คุณลักษณะของพ่อแม่ เช่น ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพของพ่อแม่ และ 3) คุณลักษณะของครอบครัว เช่น รายได้ของครอบครัว สินทรัพย์ ครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว นอกจากนั้นแล้ว Friedline (2012) ยังวิเคราะห์หาปัจจัยที่ใช้ทำนายพฤติกรรมการออมของวัยรุ่นพบว่า การที่หัวหน้าครอบครัวมีรายได้สูงและประกอบอาชีพที่มีเกียรติภูมิสูง ส่งผลให้วัยรุ่นในครอบครัวนั้นมีการออมมากขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Mason et al. (2010)

Furnham (1999) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมของวัยรุ่นกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ คือ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม และจำนวนเงินที่ได้รับจากผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นชาวอังกฤษ อายุระหว่าง 11 - 16 ปี พบว่า เพศและอายุไม่มีผลต่อการออม แต่จำนวนเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองมีผลต่อการออม Friedline, Elliott and Nam (2011) ศึกษาพฤติกรรมการออมในกลุ่มนักศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของพ่อแม่มีผลต่อการออมของลูก พ่อแม่ที่มีการศึกษาสูงสนับสนุนให้ลูกมีการออมเงินมากกว่าพ่อแม่ที่มีรายได้น้อย การสนับสนุนของพ่อแม่วิธีหนึ่งคือการเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารให้ลูก

สำหรับในประเทศไทยมีการศึกษาเกี่ยวกับการออมดังนี้ Termprasertsakul (2009) ศึกษาพฤติกรรมการออมของคนไทย ทั้งในวัยทำงานและในวัยรุ่นพบว่า ส่วนใหญ่เก็บเงินออมโดยการฝากธนาคาร ตัวแปรที่มีผลต่อการออม ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ จำนวนผู้อยู่ในความรับผิดชอบ แต่เพศไม่มีผลต่อการออม ส่วน พรภัทร และคณะ (2555) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตพบว่า รายได้ส่วนใหญ่ของนักศึกษามาจากผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองให้เงินเฉลี่ยเดือนละประมาณ 4,000 บาท ร้อยละ 75 ของนักศึกษามีการออมเงินออมไว้เฉลี่ยประมาณเดือนละ 675 บาท โดยเก็บเงินไว้ในบัญชีธนาคาร นอกจากนั้นยังพบว่า การเกิดพฤติกรรมการออมเงินได้จริงนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการ คือ (1) ความตระหนัก

และทัศนคติเชิงบวกต่อการออม (2) รายได้ส่วนบุคคล (3) การสนับสนุนเงินรายได้จากผู้ปกครอง และ (4) ประสบการณ์ในการบริหารจัดการเงิน ปิยรัตน์ และคณะ (2554) ศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของคนกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการออมเงินเฉลี่ยร้อยละ 32 ของรายได้ประจำ รูปแบบการออมที่เลือกคือฝากธนาคาร ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการออม คือ รายได้ที่ได้รับ

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นพอสรุปได้ว่า ปัจจัยที่สนับสนุนพฤติกรรมการออมของวัยรุ่นมีสองปัจจัยคือ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของวัยรุ่นที่วัดได้จากรายได้และระดับการศึกษาของบิดามารดา กล่าวคือ หากมีรายได้มากก็ทำให้มีความสามารถในการออมมากขึ้น และการได้อยู่ในครอบครัวที่พ่อแม่มีการศึกษาสูง พ่อแม่จะเป็นผู้ปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการออมแก่ลูก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการออมของ Katona (1975) ที่กล่าวว่า การออมของคนเราขึ้นอยู่กับปัจจัยสองประการคือ ความสามารถที่จะออม และความเต็มใจที่จะออม ความสามารถที่จะออมวัดได้จากรายได้ที่สามารถนำมาใช้จ่ายใช้สอยได้ ส่วนความเต็มใจที่จะออมวัดได้จากการมีทัศนคติที่ดีต่อการออม

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชน
2. เปรียบเทียบทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายของนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชน

สมมุติฐานการวิจัย

H1: บิดาของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท คือ มหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

H2: นักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท คือ มหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีรายได้แตกต่างกัน

H3: นักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท คือ มหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชน มีสัดส่วนการออมแตกต่างกัน

H4: นักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท คือ มหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชน มีทัศนคติต่อการออมแตกต่างกัน

นิยามศัพท์

พฤติกรรมการออม หมายถึง การแบ่งเงินรายได้ส่วนหนึ่งไว้สำหรับการใช้จ่ายในอนาคต

รายได้ของนักศึกษา หมายถึง เงินที่นักศึกษาได้รับจากผู้ปกครองเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย (ในที่นี้คิดเป็นรายได้ต่อเดือน ซึ่งไม่รวมค่าที่พัก ในกรณีที่นักศึกษาต้องเช่าที่พักอยู่)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสถาบันการศึกษา 3 ประเภท คือ มหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชน มีจำนวนสถาบันการศึกษารวมทั้งสิ้น 28 แห่ง มีนักศึกษารวม 427,292 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554) ใช้การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ตัวแปรในการวิเคราะห์เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ และทราบขนาดของประชากร (Schindler & Cooper, 2001) จากการคำนวณหาขนาดของตัวอย่างที่ระดับความเที่ยงร้อยละ 95 ได้จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง 474 คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มสถาบันการศึกษา โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified sampling) ให้ประเภทของสถาบันแทน ชั้นภูมิ (stratum) กำหนดสถาบันในกลุ่มตัวอย่างเป็น มหาวิทยาลัยรัฐ 4 แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏ 2 แห่ง และมหาวิทยาลัยเอกชน 4 แห่ง จากนั้นสุ่มตัวอย่างสถาบันการศึกษาจากทุกชั้นภูมิ ด้วยวิธีการจับสลาก **ขั้นตอนที่ 2** สุ่มนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 สถาบัน ตามจำนวนที่ต้องการ 474 คน โดยการแบ่งจำนวนนักศึกษาในสถาบันแต่ละประเภทด้วยวิธีการแบ่งตามสัดส่วน (proportional to size) ได้จำนวนนักศึกษาในสถาบันแต่ละประเภทแสดงดังตารางที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งมี 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรและสังคม ได้แก่ เพศ ชั้นปี ระดับการศึกษาของบิดา รายได้ของนักศึกษา พฤติกรรมการออมเงินของนักศึกษา ส่วนที่ 2 เป็นแบบวัดทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายของนักศึกษา จำนวน 19 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อเป็นมาตรวัด 5 ระดับ โดยให้ 5 คะแนน ถ้านักศึกษาตอบว่า "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" และ ให้ 1 คะแนนถ้านักศึกษาตอบว่า "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" แบบสอบถามได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยการนำไปให้หัวหน้าภาควิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เป็นผู้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ 40 คน เพื่อทดสอบความเที่ยงของแบบวัดทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายด้วยค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเป็น 0.689 แสดงว่า แบบวัดนี้มีค่าความเที่ยงอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เก็บรวบรวมข้อมูลจาก

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาในประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทสถาบัน

ประเภทสถาบัน	จำนวนสถาบัน	จำนวนนักศึกษาในประชากร	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
1. มหาวิทยาลัยรัฐ	9	149,534	166
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏ	4	88,020	98
3. มหาวิทยาลัยเอกชน	15	189,738	210
รวม	28	427,292	474

นักศึกษาในเดือนธันวาคม 2554 โดยให้นักศึกษาที่เป็นผู้ช่วยวิจัยเข้าไปขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากนักศึกษาในสถาบันการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาใช้เวลาตอบแบบสอบถามประมาณ 10 นาที เมื่อนำแบบสอบถามกลับมาตรวจสอบ พบว่ามีแบบสอบถามที่ตอบครบสมบูรณ์จำนวน 455 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96 ของจำนวนตัวอย่างที่ต้องการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการออมและการใช้จ่ายของนักศึกษาโดยใช้สถิติไคสแควร์ทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วน (Chi-Square test of difference between proportions) จัดกลุ่มปัจจัยทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายของนักศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis) จากนั้นเปรียบเทียบทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One way analysis of variance)

ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง 455 คน พบว่าเป็นนักศึกษหญิงร้อยละ 53 นักศึกษาชายร้อยละ 47 มีอายุระหว่าง 18 - 21 ปี เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐ 168 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏ 119 คน และมหาวิทยาลัยเอกชน 168 คน บิดาของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.03) จบการศึกษาดั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

เพื่อเปรียบเทียบพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักศึกษาในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ประเภท ผู้วิจัยใช้ตัวแปรระดับการศึกษาของบิดาและรายได้ของนักศึกษาเป็นตัวชี้วัดฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

การเปรียบเทียบระดับการศึกษาของบิดานักศึกษา

ในการเปรียบเทียบระดับการศึกษาของบิดาของนักศึกษา ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติไคสแควร์ทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วน โดยสนใจพิจารณาสัดส่วนของบิดาที่จบการศึกษาดั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ได้ผลการทดสอบแสดงดังตารางที่ 2 จากตารางที่ 2 พบว่า สัดส่วนของบิดาที่จบการศึกษาดั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 สนับสนุนสมมติฐานวิจัย H1 ที่พิจารณาจากค่าร้อยละจะเห็นว่า บิดาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่จบการศึกษาดั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป (มหาวิทยาลัยรัฐ จบปริญญาตรีขึ้นไปร้อยละ 73.8 มหาวิทยาลัยเอกชน จบปริญญาตรีขึ้นไปร้อยละ 79.2) ในขณะที่บิดาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่จบการศึกษาดั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 40.3

การเปรียบเทียบรายได้ของนักศึกษา

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้ของนักศึกษาในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ประเภท ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว ได้ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับการศึกษาของบิดาของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท

ระดับการศึกษา	ประเภทสถาบัน			รวม	
	ม.รัฐ	ม.ราชภัฏ	ม.เอกชน		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	44 (26.2 %)	71 (59.7 %)	35 (20.8 %)	150	$X^2 = 53.063^{**}$
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	124 (73.8 %)	48 (40.3 %)	133 (79.2 %)	305	
รวม	168	119	168	455	

** $p < 0.01$

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบรายได้ของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท

ประเภทสถาบัน	n	\bar{X}	SD	max	min	F-ratio = 10.371**
ม.รัฐ	156	4,814.55	6,382.04	50,000	500	
ม.ราชภัฏ	92	1,615.11	2,075.14	20,000	500	
ม.เอกชน	152	5,216.78	6,474.19	43,000	500	
รวม	400					

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า นักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท มีรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 สนับสนุนสมมติฐานวิจัย H2 โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนมีรายได้เฉลี่ยสูงสุด (เฉลี่ยเดือนละ 5,216.78 บาท) ในขณะที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีรายได้เฉลี่ยต่ำสุด (เฉลี่ยเดือนละ 1,615.11 บาท) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อด้วยการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Pair Comparison) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายได้เฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐมีรายได้เฉลี่ยมากกว่าจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนมีรายได้เฉลี่ยมากกว่าจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ แต่นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนมีรายได้เฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบระดับการศึกษาของบิดาและรายได้ของนักศึกษาทำให้ทราบได้ว่านักศึกษาที่เรียนในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดีกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

การเปรียบเทียบการออมของนักศึกษา

จากข้อคำถามที่ถามว่า "ท่านมีเงินออมหรือไม่" ซึ่งมีคำตอบให้นักศึกษาเลือกตอบเป็น "มี" กับ "ไม่มี" ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบสัดส่วนการมีเงินออมของนักศึกษาในสถาบัน 3 ประเภท โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วน ได้ผลการทดสอบแสดงดังตารางที่ 4

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า สัดส่วนการมีเงินออมของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 สนับสนุนสมมติฐานวิจัย H3 พิจารณาจากค่าร้อยละพบว่า นักศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนมีสัดส่วนการมีเงินออมสูงกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (มหาวิทยาลัยรัฐมีเงินออมน้อยละ 77.4 มหาวิทยาลัยเอกชนมีเงินออมน้อยละ 78.0 และมหาวิทยาลัยราชภัฏมีเงินออมน้อยละ 60.5)

ตารางที่ 4 สัดส่วนการมีเงินออมของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท

การมีเงินออม	ประเภทสถาบัน				
	ม.รัฐ	ม.ราชภัฏ	ม.เอกชน		
มี	130	72	131	333	$X^2 = 13.224^{**}$
	(77.4%)	(60.5%)	(78.0%)		
ไม่มี	38	47	37	122	
	(22.6%)	(39.5%)	(22.0%)		
รวม	168	119	168	455	

** $p < 0.01$

การวิเคราะห์ปัจจัยทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่าย

เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายของนักศึกษา ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่มีข้อคำถามเกี่ยวกับการออมและการใช้จ่ายจำนวน 19 ข้อ คำตอบแต่ละข้อเป็นมาตราวัด 5 ระดับ โดยให้คะแนนเป็น 5 ถ้านักศึกษาตอบว่า "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" และให้คะแนนเป็น 1 ถ้านักศึกษาตอบว่า "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ผู้วิจัยจัดกลุ่มข้อคำถามให้เป็นหมวดหมู่ โดยให้ข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กันจัดอยู่ในกลุ่มปัจจัยเดียวกัน การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ใช้วิเคราะห์ปัจจัย (Factor analysis) ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (principle components) หมุนแกนแบบแปรแม็กซ์ (varimax) ได้ค่า $X^2 = 1,765.676$ Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ซึ่งวัดความเพียงพอของการหมุน ตัวอย่างเป็น 0.725 และจาก Bartlett's test of sphericity ซึ่งวัดความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถาม พบว่าได้ค่า p-value เข้าใกล้ 0.000 จากค่า KMO และ Bartlett's test of sphericity ที่ได้นี้แสดงว่าข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ปัจจัย จากข้อเสนอแนะของ Hair et al. (1998) ที่แนะนำว่าค่าไอเกน (eigen value) ไม่ควรน้อยกว่า 1.0 และค่าน้ำหนักปัจจัย (factor loading) ควรมีค่ามากกว่า 0.5 ผู้วิจัยต้องตัดข้อคำถามออกไป 2 ข้อ คือคำถามข้อที่ 9 และ 10 เนื่องจากทั้งสองข้อมีค่าน้ำหนักปัจจัยน้อยกว่า 0.5 จึงเหลือข้อคำถามเพียง 17 ข้อ นำมาสกัดปัจจัยใหม่อีกรอบหนึ่ง พบว่าสามารถสกัดได้ 5 ปัจจัย ผู้วิจัยกำหนดชื่อปัจจัยให้สอดคล้องกับเนื้อหาในข้อคำถามดังนี้

ปัจจัยที่ 1 (F1) กำหนดชื่อเป็น saving เป็นองค์ประกอบที่มีข้อความแสดงความหมายว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการออมให้ความสำคัญกับการออม

ปัจจัยที่ 2 (F2) กำหนดชื่อเป็น indifference to money เป็นปัจจัยที่มีข้อความแสดงความหมายว่า นักศึกษามีทัศนคติไม่สนใจเงินทอง ไม่สนใจว่าตนเองจะรวยหรือไม่รวย

ปัจจัยที่ 3 (F3) กำหนดชื่อเป็น spending เป็นปัจจัยที่มีข้อความแสดงความหมายว่า นักศึกษามีทัศนคติชอบการใช้จ่าย คิดว่าเงินมีไว้ใช้ไม่ได้มีไว้เก็บ

ปัจจัยที่ 4 (F4) กำหนดชื่อเป็น credit card เป็นปัจจัยที่มีข้อความแสดงความหมายว่า นักศึกษามีทัศนคติชอบการใช้จ่ายบัตรเครดิต

ปัจจัยที่ 5 (F5) กำหนดชื่อเป็น shopping เป็นปัจจัยที่มีข้อความแสดงความหมายว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ชอบการไปช้อปปิ้ง การไปช้อปปิ้งทำให้มีความสุข

ค่าน้ำหนักปัจจัย ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรผัน และค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficients) ของแต่ละปัจจัยแสดงดังตารางที่ 5

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยในตารางที่ 5 แสดงค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 58.25% หมายถึง ทั้ง 5 ปัจจัยร่วมกันอธิบายความแปรผันที่เกิดขึ้นในตัวแปรทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายของนักศึกษาได้ร้อยละ 58.25 นำปัจจัยทั้ง 5 ไปใช้เป็นตัวแปรตามในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนในขั้นตอนต่อไป

จากคะแนนปัจจัยของทั้ง 5 ปัจจัยที่ได้นี้จะอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (standard score) ซึ่งที่มีค่าอยู่ระหว่าง - 1 ถึง 1 และมีค่าเฉลี่ยเป็น 0 นำคะแนนปัจจัยนี้ไปใช้เป็นตัวแปรในการทดสอบสมมติฐานว่านักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภท มีทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายแตกต่างกันหรือไม่ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน ได้ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 6

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า นักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภทมีทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สมมติฐานวิจัย H4 ปัจจัยที่แตกต่างกันมี 2 ปัจจัย คือ F2: indifference to money และ F3: spending แต่ในอีก 3 ปัจจัย คือ F1: saving, F4: credit card และ F5: shopping นักศึกษามีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

ในปัจจัยเรื่อง indifference to money หรือการมีทัศนคติไม่สนใจเงินทองหรือความร่ำรวย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีคะแนนเฉลี่ยในปัจจัยนี้สูงกว่าสถาบันอื่น คือ มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 0.38 เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีคะแนนเฉลี่ยเป็น -0.30 หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีทัศนคติไม่สนใจเรื่องเงินทอง และความร่ำรวยมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนซึ่งให้ความสำคัญกับเรื่องเงินทองและความร่ำรวยมากกว่า

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายของนักศึกษา

ปัจจัย	น้ำหนักปัจจัย	ค่าไอเกน	ร้อยละของความแปรปรวน	Cronbach's alpha
F1: saving		3.308	19.457	0.696
ฉันพยายามที่จะออมเงินไว้เสมอ	.744			
คนเราควรออมเงินส่วนหนึ่งไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน	.691			
การออมเป็นเรื่องสำคัญ	.688			
ฉันหาวิธีออมเงินในรูปแบบที่แตกต่างกันไป	.575			
เราควรเอาเงินออมไปใช้ให้เกิดดอกผล	.537			
ทุกคนควรมีเงินฝากในบัญชีธนาคาร	.527			
F2: indifference to money		2.496	14.682	0.733
ฉันไม่ได้สนใจว่าฉันจะรวยหรือจน	.813			
ฉันไม่คิดว่าฉันจะรวย	.771			
การมีเงินมากๆ ไม่ใช่เป้าหมายในชีวิตของฉัน	.754			
F3: spending		1.724	10.142	0.643
ฉันจะเก็บเงินก็ต่อเมื่อมีเป้าหมายที่จะซื้อของ	.784			
เมื่อได้เงินมา ฉันมักจะใช้เงินนั้นทันที	.667			
ฉันไม่เคยมีเงินพอใช้	.586			
ฉันคิดว่า เงินมีไว้ใช้ ไม่ได้มีไว้เก็บ	.522			
F4: credit card		1.200	7.056	0.698
ถ้าไม่มีบัตรเครดิต ฉันคงอยู่ไม่ได้	.837			
คนรุ่นใหม่ควรมีบัตรเครดิตไว้ใช้	.759			
F5: shopping		1.176	6.917	0.713
ฉันชอบไปการช้อปปิ้ง	.845			
ฉันมีความสุขเมื่อได้ไปช้อปปิ้ง	.841			
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม			58.254	

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบคะแนนปัจจัยทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายของนักศึกษา

ปัจจัย	ม.รัฐ (n = 168)		ม.ราชภัฏ (n = 119)		ม.เอกชน (n = 168)		F	p-value
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
F1: saving	0.03	1.07	0.01	0.90	-0.04	1.00	0.188	0.829
F2: indifference	0.03	0.99	0.38	0.97	-0.03	0.94	17.613	0.000
F3: spending	-0.18	1.12	0.25	0.85	0.01	0.93	6.530	0.002
F4: credit card	-0.15	0.94	0.11	1.19	0.07	0.89	2.89	0.057
F5: shopping	0.10	1.02	-0.13	1.06	-0.01	0.93	1.927	0.147

ในปัจจุบันเรื่อง spending หรือการมีทัศนคติชอบการใช้จ่าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีคะแนนเฉลี่ยในปัจจุบันนี้สูงกว่าสถาบันอื่น คือมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 0.25 เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยรัฐ ที่มีคะแนนเฉลี่ยเป็น -0.18 หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชอบการใช้จ่ายมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ

สรุปผลการวิจัย

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักศึกษาที่เรียนในสถาบันการศึกษา 3 ประเภทมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดีกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. สัดส่วนการออมเงินของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภทแตกต่างกัน นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีสัดส่วนการออมสูงกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนมีสัดส่วนการออมไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาในสถาบันการศึกษา 3 ประเภทมีทัศนคติต่อการออมและการใช้จ่ายแตกต่างกันใน 2 ปัจจัยคือ (1) ทัศนคติไม่สนใจเงินทอง โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีทัศนคติไม่สนใจเงินทอง ไม่สนใจเรื่องความร่ำรวย ในขณะที่นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนให้ความสำคัญกับเรื่องเงินและเรื่องความร่ำรวยมากกว่า (2) ทัศนคติเรื่องการขอใช้เงิน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีทัศนคติชอบการใช้จ่ายมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน นักศึกษาในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ประเภทมีทัศนคติไม่แตกต่างกันใน 3 ปัจจัยคือ การมีทัศนคติให้ความสำคัญกับการออม การขอใช้บัตรเครดิต และการขอไปเดินช้อปปิ้ง

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนมีสัดส่วนการออมสูงกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนมีรายได้มากกว่า เนื่องจากครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดีกว่า จึงมีความสามารถที่จะออมมากกว่า ซึ่งสอดคล้อง

กับทฤษฎีการออมของ Katona (1975) ที่กล่าวว่า การออมของคนเราขึ้นอยู่กับ ความสามารถที่จะออมซึ่งวัดได้จากรายได้ที่สามารถนำมาใช้จ่ายใช้สอยได้

2. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีทัศนคติไม่สนใจเงินทอง ไม่สนใจความร่ำรวยมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน นอกจากนี้ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยังมีทัศนคติชอบการใช้จ่ายมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ร่ำรวย ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ก็พบว่า มีฐานะด้อยกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจึงเห็นว่า การมีฐานะร่ำรวยเป็นเรื่องไกลตัว แม้จะใช้จ่ายอย่างประหยัดก็ไม่ได้ทำให้ร่ำรวยขึ้นมาได้ สู้เอาเงินมาใช้จ่ายหาความสุขในปัจจุบันดีกว่าการหวังความสุขจากการร่ำรวยในอนาคต

3. แม้ว่านักศึกษาในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ประเภทจะมีทัศนคติให้ความสำคัญกับการออมไม่แตกต่างกัน แต่กลับพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีสัดส่วนการอมน้อยกว่า ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การมีทัศนคติที่ดีเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมการออมได้ จำเป็นที่ต้องมีความสามารถในการออม คือ มีรายได้เพียงพอด้วย ซึ่งสนับสนุนผลการศึกษาของ พรภัทร และคณะ (2555) ที่ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของนักศึกษาพบว่า การเกิดพฤติกรรมการออมเงินได้จริงนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการ คือ (1) การมีทัศนคติเชิงบวกต่อการออม (2) รายได้ส่วนบุคคล (3) การสนับสนุนเงินรายได้จากผู้ปกครอง และ (4) ประสบการณ์ในการบริหารจัดการเงิน ดังนั้นหากผู้ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการศึกษาต้องการส่งเสริมการออมในกลุ่มนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ แนวทางที่ควรดำเนินการคือส่งเสริมให้นักศึกษามีรายได้เพิ่มจากการทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน ทั้งนี้ควรเป็นงานที่ไม่เป็นอันตรายและไม่ทำให้เสียการเรียน เช่น การเป็นพนักงานขายของในห้างสรรพสินค้า นอกจากนั้นแล้ว ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเงินเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการบริหารจัดการเงิน ซึ่งจะช่วยให้ลดการใช้จ่ายและมีการออมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ปิยรัตน์ กฤษณามระ, พัชราวลัย ชัยปานี, เมธินี วณิกกุล และคนอื่นๆ. 2554. "พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการออมของผู้ออม ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล." *จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์*, 33: 93-119.
- พรภัทร อินทรารวัฒน์ และคณะ. 2555. "ปัจจัยและเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการออมของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต." *วารสารเกษตรศาสตร์ (สาขาสังคมศาสตร์)*, 33: 55-66.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2554. *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ*. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2554, จาก http://www.moe.go.th/data_stat/
- Bandura, A. 1977. *Social Learning Theory*. New York: General Learning Press.
- Churchill, G. A., and Moschis, G. P. 1979. "Television and interpersonal influences on adolescent consumer learning." *Journal of Consumer Research*, 6(1), 23-35.
- Friedline, T. 2012. "Predicting savings from adolescence to young adulthood: Early access to saving to savings leads to improved saving outcomes." Doctoral Dissertation: University of Pittsburgh.
- Friedline, T., Elliott, W., and Nam, I. 2011. "Predicting savings from adolescence to young adulthood: A propensity score approach." *Journal of the Society of Social Work and Research*, 2(1): 13.
- Furnham, A. 1999. "The saving and spending habits of young people." *Journal of Economic Psychology*, 20: 677-697.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., and Black, W. C. 1998. *Multivariate data analysis with readings*, (5th ed), Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Katona, G. 1975. *Psychological economics*. New York: Elsevier.
- Mason, L. R., Nam, Y., Clancy, M. and other. 2010. "Child development accounts and saving for children's future: Do financial incentives matter?" *Children and Youth Services Review*, 32(11), 1570-1576.
- Moschis, G. P., and Moore, R. 1984. "Anticipatory consumer socialization." *Academy of Marketing Science*, 12(4): 109-123.
- Schindler, D. R., and Cooper, P. S. 2001. *Business research methods*. (7th ed). Singapore: Mc Grow-Hill.
- Termprasertsakul, S., and Kulsiri, P. 2011. "Demography, perceived risks, desired benefits, and saving behavior of Thai consumers," *International Business & Economics Research Journal*, 8(7): 11-18.
- Valence, G., d'Astous, A., and Fourtier, L. 1988. "Compulsive buying: Concept and measurement." *Journal of Consumer Policy*, 11: 419-433.

>> วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล

จบการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาสังคมวิทยาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง จบปริญญาโทสาขาสถิติ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และจบปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาสถิติจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาสถิติ และผู้อำนวยการสถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ